

LLIBRES

Teresa Costa-Gramunt

Josep Maria de Sucre

Josep Maria de Sucre (Barcelona, 1886-1968) ho va ser tot: pintor, poeta, traductor, àcrata, criminalista, crític d'art i activista cultural. Però ha estat injustament exclòs del relat oficial de l'art català del segle XX. Una exposició als Espais Volart, de la Fundació Vila Casas, patia l'oblit. Comissariada per Joan Gil Gregorio i Aitor Quiney, 'Josep Maria de Sucre. Activista i artista visionari', es podrà veure fins al 17 de gener de 2027. La mostra s'acompanya d'un magnífic catàleg.

Josep Maria de Sucre, promotor del Cercle Maillol, vinculat a l'Institut Francès i mitjançant borses d'estudi, va permetre a joves artistes catalans anar una temporada a París a estudiar. Figura rellevant en el desert de la postguerra, De Sucre funda els Salons d'Octubre, els Salons de Maig i dicta conferències en defensa dels artistes del moment. Mercès a la seva inquietud espiritual, un ferm compromís amb el país i amb els corrents artístics de les primeres dècades del segle, Josep Maria de Sucre va jugar un gran paper a Catalunya en el trànsit del Modernisme a l'avantguarda dels anys trenta com a poeta i crític d'art. Figura clau de l'Ateneu Enciclopèdic Popular, això que li devia passar factura en l'època franquista.

Com a pintor, no va ser fins als anys quaranta que Josep Maria de Sucre s'hi va dedicar de ple amb l'estil que li és característic: un expressionisme de caire psicològic que en els retrats busca captar els envitricolls de la psique del subjecte més que no pas la imatge física. Amb tècniques senzilles –ceres o guaix sobre paper–, De Sucre crea aquesta fisonomia íntima, i gens amable, en rostres estrafets, espectrals, màscares de l'horror que conformen el gruix de la seva obra plàstica. Observador de la realitat que no es veu a simple vista i, per tant, visionari de l'invisible, cal no oblidar que De Sucre havia exercit de criminalista. En una entrevista de l'any 1962, Josep Maria de Sucre comenta: "Tingui vostè en compte que vaig ser oficial criminalista des del 1903 fins al 1923, i que he vist l'entranya més íntima i més terrible de la sociologia humana. La humanitat em produeix pietat i fàstic". En un camí d'autenticitat i rebutjant l'artifici, pietat per la humanitat sofrent i nàusea per la humanitat degradada, és el que es veu en els rostres pintats per Josep Maria de Sucre.

TÍTOL

Josep Maria de Sucre. Activista i artista visionari

AUTORS DELS TEXTOS

Joan Gil Gregorio i Aitor Quiney

AUTOR DE LES IMATGES

Josep Maria de Sucre

EDITORIAL

Fundació Vila Casas

LLOC I ANY D'EDICIÓ

Barcelona, 2026

PÀGINES

144